

پاسخنامه آزمون خودسنجی فصل سوم

پاسخنامه آزمون (۱)

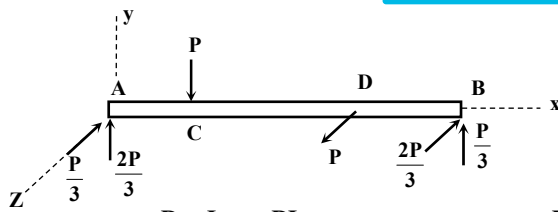
$$\sigma_{\max} = \frac{M_{\max} C}{I} = \frac{6M_{\max}}{Ah} = \frac{6(12000 \times 10^3 / 5) \times 10^3}{40 \times 60 \times 60}$$

$$\Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{36 \times 10^5}{144 \times 10^3} = 25 \text{ MPa}$$

۱- گزینه «۲» حداکثر تنش در تکیه‌گاه ایجاد شده و مقدار آن برابر است با:

$$\frac{1}{\rho_{\min}} = \frac{M_{\max}}{EI} \Rightarrow \rho_{\min} = \frac{EI}{PL} = \frac{4EI}{PL}$$

۲- گزینه «۳» انحنای یک تیر در محدوده‌ی ارتجاعی برابر است با:

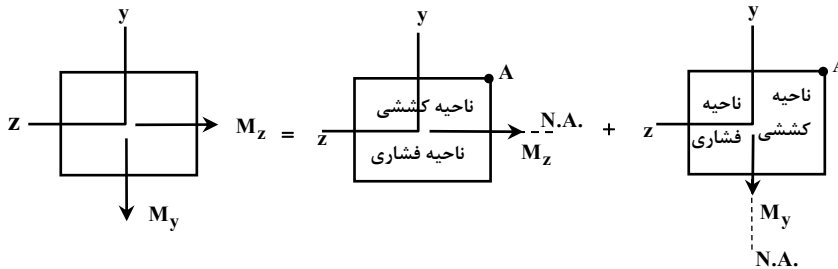
۳- گزینه «۳» در تیرهای تحت بار متمرکز لنگر خمشی ماکزیمم در زیر یکی از بارهای متمرکز اتفاق می‌افتد، در این تست مقدار لنگر خمشی ماکزیمم در زیر هر دو بار به وجود آمده و با یکدیگر تفاوتی نمی‌کند.

$$M_z = M_y = \frac{2P}{3} \times \frac{L}{3} = \frac{2PL}{9}, \quad M_y = M_z = \frac{P}{3} \times \frac{L}{3} = \frac{PL}{9}$$

$$S_1 = S_2 = \frac{I}{C} = \frac{12}{a} = \frac{a^3}{6}$$

$$\Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{M_z}{S_1} + \frac{M_y}{S_2} = \frac{2PL}{9} \frac{6}{a^3} + \frac{PL}{9} \frac{6}{a^3} = \frac{2PL}{a^3}$$

در مقطع C دو لنگر خمشی در راستای y و z به ترتیب ناشی از نیروی $\frac{2P}{3}$ و $\frac{P}{3}$ وجود دارد که این لنگرها تولید تنش خمشی در راستای x می‌کنند. همان‌طور که از شکل زیر قابل مشاهده است ماکزیمم تنش در نقطه A به وقوع پیوسته که ناشی از لنگرهای M_z و M_y تنش کششی در آن تولید می‌شود.

۴- گزینه «۳» بار به صورت غیر محوری بر ستون وارد شده، بنابراین ابتدا باید نیروی P را به مرکز سطح مقطع انتقال داده و سپس تنش ناشی از بار محوری و تنش ناشی از لنگر خمشی را در این دو نقطه محاسبه نمود.

$$\sigma_A = -\frac{P}{A} - \frac{MC}{I} = -\frac{P}{2a^2} - \frac{(Pa)a}{\frac{1}{12}a(2a)^3} = -\frac{P}{2a^2} - \frac{3P}{2a^2} = -\frac{4P}{2a^2} \Rightarrow \sigma_A = -2\frac{P}{a^2} \quad (1)$$

$$\sigma_B = -\frac{P}{A} + \frac{MC}{I} = -\frac{P}{2a^2} + \frac{3P}{2a^2} = \frac{P}{a^2} \quad (2)$$

$$\frac{(1), (2)}{\sigma_B} \Rightarrow \left| \frac{\sigma_A}{\sigma_B} \right| = 2$$

۵- گزینه «۳» با توجه به توضیحات متن درس‌نامه (۲) ابعاد هسته مرکزی لوزی، $\frac{h}{6}$ و $\frac{b}{6}$ می‌باشد.

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{(2 \times 3 \times 10^3) \Delta}{\frac{1}{12} [10^4 - 7^4]} = 47 \text{ MPa}$$

«۱» گزینه

۷- گزینه «۱» طول تسمه بعد از خمش مساوی محیط دایره است. $(L = 2\pi R)$ بنابراین می‌توان نوشت:

$$L = 2\pi\rho \quad ; \quad \varepsilon_{\max} = \frac{c}{\rho} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{L}{2\pi}} = \frac{\pi a}{L} \Rightarrow \sigma_{\max} = \sigma_y = E\varepsilon_{\max} = E \frac{\pi a}{L} \Rightarrow \frac{L}{a} = \frac{\pi E}{\sigma_y}$$

۸- گزینه «۴» کرنش پیوسته، ولی تنش ناپیوسته است. چرا که کرنش در هر نقطه تابعی از موقعیت هندسی آن نقطه نسبت به تار خنثی است ولی تنش در هر نقطه علاوه بر موقعیت نقطه نسبت به تار خنثی به جنس قطعه در آن نقطه نیز بستگی دارد.

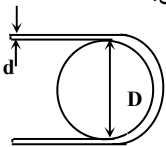
۹- گزینه «۳» تار خنثی همواره بین محور کوپل خمشی و محور ممان اینرسی حداقل قرار دارد.

۱۰- گزینه «۲» میله‌ای که تحت لنگر پیچشی قرار دارد در آن تنش برشی ایجاد می‌شود، اما در صفحاتی که با صفحه تنش برشی ماکزیمم زاویه 45° تشکیل می‌دهند، تنش قائم ماکزیمم شده که مقدار این تنش با تنش برشی ماکزیمم برابر است. از طرفی رابطه بین I و J برای مقطع دایروی به قرار زیر است:

$$I = \frac{\pi}{4} R^4 \quad , \quad J = \frac{\pi}{2} R^4 \Rightarrow J = 2I$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{در خمش: } \sigma_{\max} = \sigma = \frac{MC}{I} \\ \text{در پیچش: } \sigma_{\max} = \tau_{\max} = \frac{TC}{J} = \frac{MC}{2I} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\tau_{\max}}{\sigma} = \frac{\tau_{\max}}{\sigma} = \frac{\frac{2I}{MC}}{\frac{MC}{I}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{\sigma}{2}$$

۱۱- گزینه «۴» شعاع انحنا سیم مساوی شعاع استوانه بوده و ماکزیمم فاصله مقطع سیم از تار خنثی مساوی شعاع سیم $\frac{d}{2}$ می‌باشد.

$$\sigma_{\max} = E\varepsilon_{\max} = E \frac{c}{\rho} = E \times \frac{\frac{d}{2}}{\frac{D}{2}} = E \frac{d}{D}$$

۱۲- گزینه «۳» تنش ناشی از خمش در نقطه A کششی بوده که باید تنش فشاری ناشی از بار غیرمحوری را خنثی کند.

$$\sigma_A = -\frac{P}{A} + \frac{MC}{I} = -\frac{P}{A} + \frac{6M}{Ah} = -\frac{9000}{100 \times 60} + \frac{6 \times (9000x)}{(100 \times 60) \times 100} = 0 \Rightarrow x = \frac{100}{6} = \frac{50}{3} \text{ mm}$$

۱۳- گزینه «۲» با استفاده از رابطه‌ی $M' = M \times \frac{I'}{I}$ می‌توان مقدار لنگر تحمل شده توسط بخش هاشورخورده را به دست آورد.

$$I' = \frac{b'h'^3}{12} + A'd^2 = \frac{b(\frac{b}{3})^3}{12} + (b \times \frac{b}{3}) (\frac{2b}{3} + \frac{b}{6})^2 = b^4 \left[\frac{1}{27 \times 12} + \frac{1}{3} \times \frac{25}{36} \right] \Rightarrow I' = 0.2345b^4 \quad (1)$$

$$I = \frac{b(2b)^3}{12} = \frac{2}{3}b^4 = 0.666b^4 \quad (2)$$

$$\frac{(1) \cdot (2)}{I} \rightarrow \frac{M'}{M} = \frac{I'}{I} = \frac{0.2345b^4}{0.666b^4} = 0.35 \Rightarrow \frac{M'}{M} \times 100 \approx 35\%$$

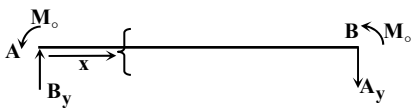
۱۴- گزینه «۲» گشتاور خمشی ماکزیمم در تیر ساده تحت بار گسترده یکنواخت مساوی $\frac{WL^2}{8}$ است.

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{\epsilon M}{Ah} \Rightarrow \lambda_0 = \frac{6 \times \left(\frac{650}{100} \text{ kg/cm} \times \frac{(600)^2}{8} \right)}{(b \times 1/2b) \times 1/2b} \Rightarrow b^3 = 15234/375 \Rightarrow b \approx 24/79 \text{ cm} \Rightarrow h \approx 29/75$$

$$\Rightarrow A = bh \approx 737 \text{ cm}^2$$

۱۵- گزینه «۲» بارگذاری خارج از مرکز بوده، بنابراین تنش محوری در آن ناشی از بار P و لنگر خمشی است.

$$\sigma_{\max} = -\frac{P}{A} - \frac{MC}{I} = -\frac{P}{a \times \frac{a}{2}} - \frac{\left(\frac{Pa}{4} \right) \times \frac{a}{4}}{\frac{1}{12} \times a \times \left(\frac{a}{2} \right)^3} = -\frac{2P}{a^2} - \frac{6P}{a^2} = -\frac{8P}{a^2}$$

۱۶- گزینه «۱» نیمه راست تیر نیمه بالایی تحت فشار و نیمه سمت چپ تحت کشش می‌باشد، در نتیجه مجموعاً هیچ گونه تغییر طولی در تار بالایی به وجود نمی‌آید. این مسئله را به روش تحلیلی نیز می‌توان حل نمود.

لنگر خمشی در یک مقطع دلخواه به فاصله X از ابتدای تیر مساوی است با:

$$M = B_y x - M_0 = \frac{2M_0}{L} x - M_0 \Rightarrow \sigma_x = \frac{MC}{I}, \quad \epsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} \Rightarrow \epsilon_x = \frac{MC}{EI} = \frac{C}{EI} \left(\frac{2M_0}{L} x - M_0 \right)$$

$$\Rightarrow \Delta L = \int_0^L \epsilon_x dx \Rightarrow \Delta L = \frac{C}{EI} \int_0^L \left(\frac{2M_0}{L} x - M_0 \right) dx = \frac{2M_0}{L} \left(\frac{x^2}{2} \right) - M_0 x \Big|_0^L = M_0 L - M_0 L = 0$$

۱۷- گزینه «۱» حداکثر تنش خمشی در موقعیت تکیه‌گاهها رخ داده و مقدار آن برابر است با:

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{(15700 \times 150) \times 100}{\frac{\pi}{64} (200)^4} \approx 3 \text{ MPa}$$

۱۸- گزینه «۳» در تیر ساده تحت بار گسترده یکنواخت لنگر خمشی در وسط تیر ماکزیمم بوده که مقدار آن مساوی $\frac{qL^2}{8}$ می‌باشد.

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{\epsilon M}{Ah} = \frac{6 \times \frac{8000 \times 4^2}{8}}{6 \times 10 \times 10 \times 10^{-6}} = 160 \times 10^6 \text{ Pa} = 160 \text{ Mpa}$$

۱۹- گزینه «۲» تغییر طول الیاف‌های طولی تیر با استفاده از انتگرال‌گیری از کرنش طولی تیر امکان‌پذیر است.

$$\delta = \int \epsilon dx \Rightarrow \delta = \int \frac{\sigma}{E} dx = \int \frac{My}{EI} dx \Rightarrow \delta EI = \int M \times (\Delta cm) dx \Rightarrow 0/5 \times 2 \times 10^6 \times \frac{15 \times 20^3}{12} = 5 \int_{100}^{300} M dx \quad (1)$$

Y در رابطه فوق فاصله الیاف AB از تار خنثی می‌باشد.

مقدار لنگر خمشی در فاصله AB را می‌توان با برش زدن تیر در این فاصله و محاسبه لنگر خمشی داخلی به دست آورد.

$$M = \frac{P}{2} x \Rightarrow 15 \times 8 \times 10^9 = 3 \times 5 [Px^2]_{100}^{300} = P(900000 - 100000) \times 15$$

$$P = \frac{8 \times 10^9}{80000} = 10^5 \text{ kg.N} \approx 10^6 \text{ N} = 10^3 \text{ kN}$$

$$\frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} \Rightarrow M = \frac{EI}{\rho} = \frac{200 \times 10^3 \times \frac{1}{12} \times 60 \times 6^3}{\frac{3000}{8}} = 576000 \text{ N.mm} = 576 \text{ N.m}$$

۲۰- گزینه «۲»

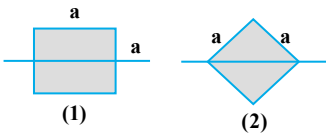

۲۱- گزینه «۲» نیروی P را به مرکز مقطع انتقال داده سپس از روش جمع آثار تنش‌ها را با هم جمع می‌کنیم. نقطه A تحت اثر نیروی P تحت کشش قرار گرفته اما لنگر خمشی آن را تحت فشار قرار می‌دهد.

$$\sigma_A = \frac{P}{A} - \frac{MC}{I} = \frac{40000}{\frac{\pi}{4} \times 50^2} - \frac{(40000 \times 80) \times 25}{\frac{\pi}{64} \times 50^4} = -240/38 \text{ MPa}$$

۲۲- گزینه «۴» مقاومت خمشی مقطعی بیشتر است که دارای مدول مقطع بزرگ‌تری باشد. (ممان اینرسی دو مقطع نسبت به محور افقی یکسان است $I_y = I_x$)

$$\frac{S_y}{S_x} = \frac{\frac{I_y}{C_y}}{\frac{I_x}{C_x}} = \frac{I_y}{I_x} \times \frac{C_x}{C_y} = \frac{C_x}{C_y} = \frac{a \frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{a}{2}} = \sqrt{2} \Rightarrow S_y > S_x$$

(همان طور که قبلاً نیز گفته شده، ممان اینرسی مقطع مربعی حول تمامی محورهای گذرنده از مرکز سطح برابر است.)

$$C = \frac{t}{2} ; \rho = R$$

۲۳- گزینه «۳»

$$\sigma_{\max} = E \varepsilon_{\max} = E \frac{C}{\rho} = 2 \times 10^6 \times \frac{\frac{2}{2}}{10 \times 100} = 2 \times 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

۲۴- گزینه «۳» به توضیحات متن درس فصل سوم درسنامه (۴) تذکر ۲۲ رجوع شود.

۲۵- گزینه «۲» ارتفاع تمامی مقاطع یکسان است، مقطعی در برابر خمش مقاوم‌تر است که بیشترین توزیع جرم آن در حداکثر فاصله از تار خنثی باشد. در چنین حالتی اساس مقطع حداکثر خواهد بود، این حالت در گزینه ۲ اتفاق می‌افتد.

پاسخنامه آزمون (۲)

۱- گزینه «۲» حداکثر تنش خمشی در تیر ساده تحت بار گسترده‌ی یکنواخت برابر $\frac{qL^2}{\lambda}$ می‌باشد، بنابراین می‌توان نوشت:

$$M_{\max} = \frac{qL^2}{\lambda} = \frac{10 \cdot qb^2}{\lambda} = 12/5 qb^2$$

$$\sigma_{\max} = \frac{M_{\max} C}{I} = \frac{(12/5 qb^2) b}{\frac{b(2b)^3}{12}} = \frac{12 \times 12/5 q}{\lambda} \frac{q}{b^2} = \frac{150 q}{\lambda b^2} \Rightarrow \sigma_{\max} = 18/75 \frac{q}{b^2}$$

۲- گزینه «۲»

$$A_1 = A_2 \Rightarrow \pi a^2 = \frac{\pi D^2}{4} \Rightarrow \frac{a^2}{D^2} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow \frac{a}{D} = \frac{\sqrt{\pi}}{2\sqrt{2}}$$

$$\left. \begin{aligned} S_1 &= \frac{1}{6} Ah = \frac{1}{6} Aa \\ S_2 &= \frac{1}{8} AD \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{S_1}{S_2} = \frac{\frac{1}{6} Aa}{\frac{1}{8} AD} = \frac{4}{3} \frac{a}{D} = \frac{4}{3} \frac{\sqrt{\pi}}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2\pi}}{3}$$

$$\sigma_A = -\frac{P}{A} - \frac{M_1 C_1}{I_1} + \frac{M_2 C_2}{I_2}$$

۳- گزینه «۲» مقدار تنش ناشی از بار محوری و لنگر خمشی در نقطه‌ی A عبارت است از:

$$\sigma_A = -\frac{P}{a^2}$$

اما $M_1 = M_2 = P \frac{a}{12}$ و $I_1 = I_2$ و $C_1 = C_2$ می‌باشد، بنابراین داریم:

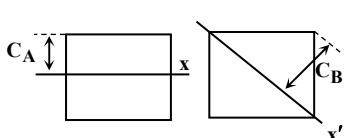
$$\sigma = \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \frac{\sigma I}{C}$$

۴- گزینه «۲» چون میله تحت اثر لنگر خالص می‌باشد، تنش از رابطه مقابل محاسبه می‌شود:

مقطع (۲) مربعی است که نسبت به مقطع (۱)، 45° دوران داشته است در چنین حالت خاصی از دوران، ممان اینرسی هر دو مقطع نسبت به تار خنثی مساوی است. بنابراین: $I_1 = I_2$.

$$\frac{M_1}{M_2} = \frac{C_2}{C_1} \times \frac{I_1}{I_2} = \frac{C_2}{C_1} = \frac{a \frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{a}{2}} \times 1 = \sqrt{2}$$

۵- گزینه «۲» با توجه به ثابت بودن مقدار خمش و ممان اینرسی مقدار تنش فقط به فاصله نقطه تا محور خنثی بستگی دارد.

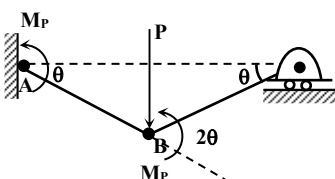

$$\frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{M_A}{M_B} \times \frac{C_A}{C_B} \times \frac{I_B}{I_A} \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{C_A}{C_B} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a\sqrt{2}}{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

ممان اینرسی مربع حول محور افقی X و حول قطرش یکسان است.

۶- گزینه «۲» چون تیر نامعین از درجه یک است برای ناپایداری تیر کافی است دو مفصل پلاستیک در طول تیر در نقاط A و B ایجاد شود. (نقاط A, B نقاطی هستند که لنگر خمشی در آنها ماکزیمم است).

$$M_P \times 2\theta + M_P \times \theta - P_u \frac{L}{2} \times \theta = 0 \Rightarrow P_u = \frac{6M_P}{L}$$

۷- گزینه «۳» طبق رابطه $\sigma_{max} = \frac{M}{S}$ ، حداکثر مقاومت خمشی مربوط به زمانی است که مدول مقطع ماکزیمم شود. $S = \frac{I}{C} = \frac{\frac{1}{12}uv^3}{\frac{v}{2}} = \frac{uv^2}{6}$

و اما طبق رابطه فیثاغورث $u^2 + v^2 = d^2$ ، در نتیجه $v^2 = d^2 - u^2$.

برای آنکه S برحسب متغیر u ماکزیمم شود کافی است مشتق آن نسبت به u مساوی صفر شود $\frac{ds}{du} = 0 \Rightarrow \frac{d^2}{6} - \frac{u^2}{2} = 0 \Rightarrow u^2 = \frac{d^2}{3}$

$\Rightarrow v^2 = d^2 - (\frac{d^2}{3}) = \frac{2d^2}{3} \Rightarrow \frac{u^2}{v^2} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{u}{v} = \frac{\sqrt{2}}{2}$

۸- گزینه «۱» طبق فرض صورت مسئله تنش خمشی حداکثر در دو تیر برابر می‌باشد در نتیجه داریم:

$\sigma_{max_1} = \sigma_{max_2} \Rightarrow \frac{M_{max_1}}{S_1} = \frac{M_{max_2}}{S_2} \xrightarrow{S_1=S_2} M_{max_1} = M_{max_2} \Rightarrow \frac{FL_1}{4} = FL_2 \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = 4$

۹- گزینه «۳» بارگذاری خارج از مرکز بوده، بنابراین تنش ایجاد شده در ستون‌ها ناشی از بار محوری و لنگر خمشی است.

$(\sigma_{max})_s = -\frac{P}{A} - \frac{MC}{I} = -\frac{P}{a^2} - \frac{\epsilon M}{bh^3} = -\frac{P}{a^2} - \frac{\epsilon P \times \frac{a}{2}}{a \times a^3} = -\frac{4P}{a^2}$

$(\sigma_{max})_c = -\frac{P}{A} - \frac{MC}{I} = -\frac{P}{\pi r^2} - \frac{Pr \times r}{\frac{1}{4}\pi r^4} = -\frac{P}{\pi r^2} - \frac{4P}{\pi r^2} = -\frac{5P}{\pi r^2}$

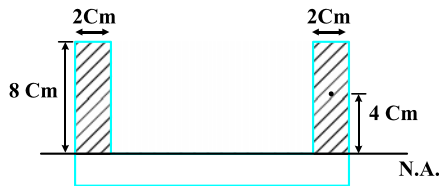
$a^2 = \pi r^2$

از طرفی طبق فرض مسئله مساحت مقطع دو ستون با یکدیگر برابرند، در نتیجه:

$\frac{(\sigma_{max})_s}{(\sigma_{max})_c} = \frac{-\frac{4P}{a^2}}{-\frac{5P}{\pi r^2}} = \frac{4}{5} \times \frac{\pi r^2}{a^2} = \frac{4}{5}$

۱۰- گزینه «۱» در حالت پلاستیک کامل، تار خنثی سطح مقطع را به دو قسمت مساوی تقسیم

می‌کند، در نتیجه مدول پلاستیک برابر است با:

$Z = \sum Q_i = A_1 \bar{y}_1 + A_2 \bar{y}_2$

$Z = (20 \times 40)(40) \times 2 + 160 \times 20 \times 10 \Rightarrow Z = 160 \times 10^3 \text{ mm}^3$

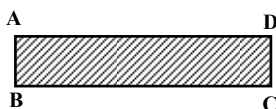
$M_p = \sigma_y Z = 400 \times 160 \times 10^3 = 64 \times 10^6 \text{ N.mm}$

$M_p = 6400 \text{ N.m}$

$\sigma_{max} = E\epsilon_{max} = E \frac{c}{\rho} = E \times \frac{\frac{d}{2}}{r + \frac{d}{2}} = \frac{Ed}{2r+d}$

۱۱- گزینه «۴» ρ فاصله مرکز انحناء (مرکز پولی) تا تار خنثی می‌باشد.

۱۲- گزینه «۲» تنش ماکزیمم مساوی تنش ناشی از خمش و تنش ناشی از نیروی محوری است. این تنش در روی لبه CD ناشی از هر دو عامل ذکر شده کششی است.

$\sigma_{CD} = \sigma_{max} = \frac{F}{A} + \frac{MC}{I} \Rightarrow \sigma_{max} = \frac{500}{A} + \frac{(500 \times 12) \times \frac{a}{2}}{\frac{1}{12} \times b \times a^3}$

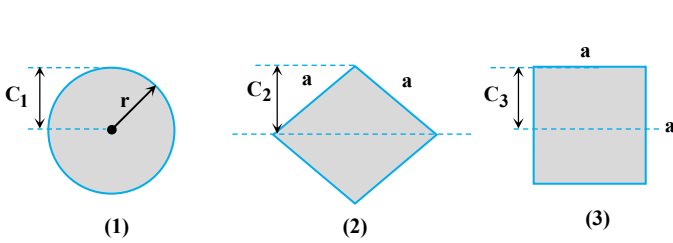
$\frac{500}{A} + \frac{72 \times 500}{A \times a} = \frac{500}{A} + \frac{6 \times 500}{A} = \frac{7(500)}{A}$

۱۳- گزینه «۲» برای تعیین شعاع انحنای تیر از رابطه‌ی زیر استفاده می‌شود:

$$\frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} \Rightarrow \rho = \frac{E \times \frac{1}{12} a(\pi a)^3}{F \frac{a}{2}} = \frac{4}{3} \frac{Ea^3}{F}$$

۱۴- گزینه «۱» هر تیری که دارای مدول مقطع بزرگ‌تری است دیرتر به تسلیم می‌رسد. از طرفی چون وزن دو تیر یکسان است بنابراین مساحت سطح

مقطع آن‌ها با هم برابر است در نتیجه: $A_1 = A_2 = A_3 \Rightarrow \pi r^2 = a^2 \Rightarrow \frac{r}{a} = \frac{1}{\sqrt{\pi}}$ چون وزن تیرها برای دو مقطع یکسان است.

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{I_1}{I_2} \times \frac{C_2}{C_1} = \frac{\frac{\pi r^4}{4}}{\frac{a^4}{12}} \times \frac{\frac{a\sqrt{2}}{2}}{r}$$

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{3\pi\sqrt{2}}{2} \frac{r^3}{a^3} = \frac{3\pi\sqrt{2}}{2} \left(\frac{1}{\sqrt{\pi}}\right)^3 = \frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{\pi}} = 1/196 > 1 \quad (1)$$

$$\frac{S_2}{S_3} = \frac{I_2}{I_3} \times \frac{C_3}{C_2} \quad \begin{array}{l} \text{ممان اینرسی مربع حول قطر و حول ضلع} \\ \text{افقی گذرنده از مرکز سطح یکسان است} \end{array} \Rightarrow \frac{S_2}{S_3} = \frac{C_3}{C_2} \Rightarrow \frac{S_2}{S_3} = \frac{a\frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{a}{2}} = \sqrt{2} > 1 \quad (2)$$

از ۱ و ۲ نتیجه می‌شود که مدول مقطع برای حالت ۲ از همه کمتر است، پس تیر با این مقطع زودتر تسلیم می‌شود.

۱۵- گزینه «۳» در این حالت بردار لنگر خمشی در راستای محور اصلی نبوده، در نتیجه تغییر مکان در هر دو راستای y و z دارای مؤلفه است.

۱۶- گزینه «۱» به پاسخ تشریحی مثال ۱۳ مراجعه شود.

$$S = \frac{I}{C} = \frac{\frac{1}{12} uv^3}{\frac{v}{2}} = \frac{uv^2}{6}$$

طبق رابطه $\sigma_{\max} = \frac{M}{S}$ حداکثر مقاومت خمشی مربوط به زمانی است که مدول مقطع ماکزیمم شود.

و اما طبق رابطه فیثاغورث $u^2 + v^2 = d^2$ در نتیجه $v^2 = d^2 - u^2$.

$$S = \frac{u(d^2 - u^2)}{6} = \frac{ud^2}{6} - \frac{u^3}{6} \quad \begin{array}{l} \text{برای آنکه } S \text{ بر حسب متغیر } u \text{ ماکزیمم شود کافی است} \\ \text{مشتق آن نسبت به } u \text{ مساوی صفر شود} \end{array} \Rightarrow \frac{ds}{du} = 0 \Rightarrow \frac{d^2}{6} - \frac{u^2}{2} = 0 \Rightarrow u^2 = \frac{d^2}{3}$$

$$\Rightarrow v^2 = d^2 - \left(\frac{d^2}{3}\right) = \frac{2d^2}{3} \Rightarrow \frac{v^2}{u^2} = 2 \Rightarrow \frac{v}{u} = \sqrt{2}$$

۱۷- گزینه «۴» در نقطه‌ای تنش برشی حداکثر وجود دارد که تنش قائم آن بزرگ‌تر باشد و در نقطه B تنش قائم فشاری ناشی از نیروی محوری و لنگر

خمشی حداکثر است. (این مسئله را می‌توان با توجه به دایره مور نیز استنباط کرد).

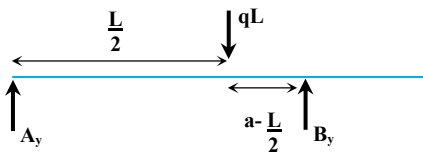
۱۸- گزینه «۴» ممان اینرسی مقطع مرکب را با استفاده از قضیه انتقال محورها می‌توان محاسبه نمود.

$$S = \frac{I}{C} = \frac{1}{\Delta h} \times \left\{ 2 \times \frac{1}{12} \times 2/25 h \times \left(\frac{h}{4}\right)^3 + 2 \times \left(2/25 h \times \frac{h}{4}\right) \times \left(h + \frac{h}{8}\right)^2 + \frac{1}{12} \times \frac{h}{4} \times (2h)^3 \right\}$$

$$S = \frac{4}{5} \left\{ \frac{4/5 h^3}{768} + \frac{364/5 h^3}{256} + \frac{h^3}{6} \right\} = 1/277 h^3 \Rightarrow h^3 = \frac{270}{1/277} \Rightarrow h^3 = 211/433 \Rightarrow h = 5/957 \text{ cm}$$

۱۹- گزینه «۱»

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -aA_y + qL(a - \frac{L}{2}) = 0$$

$$A_y = \frac{qL(a - \frac{L}{2})}{a}; M = A_y x - \frac{qx^2}{2} \quad (1)$$

برای حل مسئله، باید ممان‌های خمشی ماکزیمم در تیر با هم برابر باشند.

در دو موقعیت ممان در تیر اکسترمم خواهد شد. اولین موقعیت آن به طریق زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{dM}{dx} = 0 \Rightarrow A_y - qx = 0 \xrightarrow{(1)} x = \frac{A_y}{q} \Rightarrow M_{max1} = \frac{A_y^2}{q} - \frac{A_y^2}{2q} = \frac{A_y^2}{2q}$$

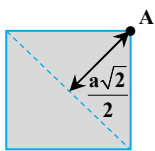
و دومین موقعیت در تکیه‌گاه B می‌باشد.

$$M_{max2} = \frac{qb^2}{2}; M_{max1} = M_{max2} \Rightarrow \frac{A_y^2}{2q} = \frac{qb^2}{2} \Rightarrow b^2 = \frac{A_y^2}{q} \Rightarrow b = \frac{A_y}{q} = \frac{L}{a}(a - \frac{L}{2}) \quad (2)$$

$$a = L - b \xrightarrow{(2)} b = \frac{L}{L-b}(\frac{L}{2} - b) \Rightarrow Lb - b^2 = \frac{L^2}{2} - Lb \Rightarrow b^2 - 2Lb + \frac{L^2}{2} = 0 \Rightarrow b = L - L\frac{\sqrt{2}}{2} = 0.707L$$

۲۰- گزینه «۳» تنش خمشی در یک تیر با مدول مقطع تیر نسبت عکس دارد اگر ابعاد مقطع α برابر شود مدول مقطع α^3 برابر شده بنابراین تنش خمشی ماکزیمم $\frac{1}{\alpha^3}$ برابر می‌شود.

۲۱- گزینه «۳» در اثر انتقال نیروی P از رأس مقطع به مرکز، لنگری مساوی $Pa\frac{\sqrt{2}}{2}$ ایجاد می‌شود. در نتیجه تنش ناشی از این لنگر برابر است با:

$$\left. \begin{aligned} \sigma_A = \frac{MC}{I} &\Rightarrow \sigma_A = \frac{M \times \frac{a\sqrt{2}}{2}}{\frac{a^4}{12}} = \frac{6\sqrt{2} M}{a^3} = \frac{6\sqrt{2}}{a^3} \times \frac{Pa\sqrt{2}}{2} = \frac{6P}{a^2} \\ \sigma_{max} &= \frac{MC}{I} + \frac{P}{A} = \frac{6P}{a^2} + \frac{P}{a^2} = \frac{7P}{a^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_{max}} = \frac{6}{7}$$

۲۲- گزینه «۳»

$$\left. \begin{aligned} (\sigma_{max})_1 &= \frac{MC}{I} = \frac{Mr}{\frac{\pi}{4} r^4} = \frac{4M}{Ar} \\ L &\rightarrow 9L \\ A &\rightarrow 9A \Rightarrow r \rightarrow 3r \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\text{با نه برابر شدن طول بازو، مقدار گشتاور نیز نه برابر می‌شود.}} \begin{aligned} M &\rightarrow 9M \\ (\sigma_{max})_2 &= \frac{4 \times 9M}{9A \times 3r} = \frac{4M}{3Ar} \end{aligned} \Rightarrow \frac{(\sigma_{max})_2}{(\sigma_{max})_1} = \frac{1}{3}$$

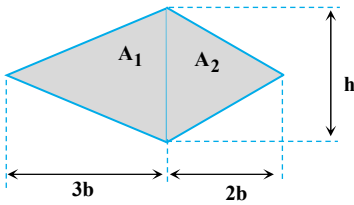

۲۳- گزینه «۲»

$$n = \frac{E_1}{E_2} = 3$$

در نتیجه ارتفاع مثلث (۱) موازی تار خنثی، یعنی در راستای افقی سه برابر می‌شود. از طرفی میزان لنگر تحمل شده توسط مقطع، ارتباط مستقیم با مدول مقطع (S) دارد. مدول مقطع نیز وابسته به مساحت سطح مقطع و ارتفاع سطح در راستای عمود بر M است چون ارتفاع تغییر نکرده در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\frac{M_1}{M_2} = \frac{S_1}{S_2} = \frac{A_1}{A_2} = \frac{3b \frac{h}{2}}{2b \frac{h}{2}} = \frac{3}{2}$$

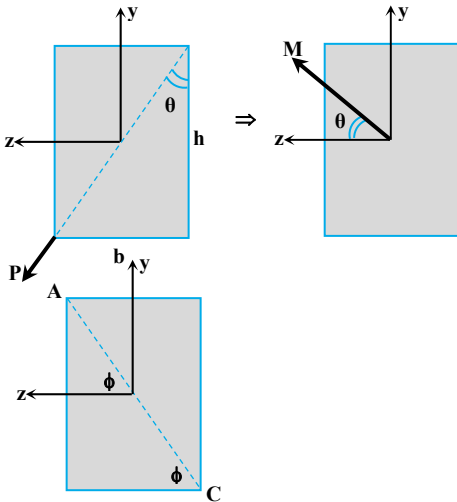

۲۴- گزینه «۲» لنگر M ناشی از نیروی P بر بردار P عمود بوده و در سطح yz واقع است.

اگر زاویه تار خنثی با محور Z باشد، آنگاه می‌توان مقدار ϕ را توسط رابطه زیر به دست آورد:

$$\tan \phi = \frac{I_z}{I_y} \tan \theta \Rightarrow \tan \phi = \frac{bh^3}{hb^3} \times \frac{b}{h} \Rightarrow \tan \phi = \frac{h}{b}$$

چون $\tan \phi$ مساوی $\frac{h}{b}$ شده است، در نتیجه تار خنثی بر قطر AC منطبق است.

۲۵- گزینه «۳» ماکزیمم تنش خمشی تیر در وسط آن ایجاد می‌شود. در این موقعیت لنگر خمشی حداکثر شده که مقدار آن برابر است با:

$$M_{\max} = 10000 \times 2 - 10000 \times 1 \times \frac{1}{3} = 15000 \text{ N.m} = 15 \times 10^5 \text{ N.mm}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{M_{\max} C}{I} = \frac{6 M_{\max}}{Ah} = \frac{6 \times 15 \times 10^5}{(25 \times 50) 50} = 144 \text{ MPa}$$

پاسخنامه آزمون (۳)

$$M = Fx$$

۱- گزینه «۳» در یک فاصله x از انتهای آزاد تیر لنگر خمشی برابر است با:

$$\sigma_{\max} = \frac{M}{S} = \frac{\epsilon M}{Ah} = \frac{\epsilon Fx}{bh^2} \Rightarrow h = \sqrt{\frac{\epsilon Fx}{b\sigma_0}} \quad (1)$$

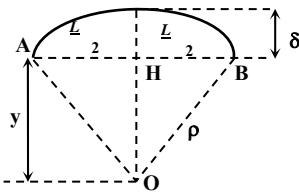
از طرفی تنش خمشی حداکثر برابر است با:

$$h_B = \sqrt{\frac{\epsilon FL}{b\sigma_0}} \quad (2)$$

اما در تکیه‌گاه ارتفاع مقطع برابر h_B می‌باشد در نتیجه رابطه بالا به صورت مقابل تبدیل می‌شود:

$$\frac{h}{h_B} = \sqrt{\frac{x}{L}} \Rightarrow h = h_B \sqrt{\frac{x}{L}}$$

از تقسیم روابط (۱) و (۲) خواهیم داشت:

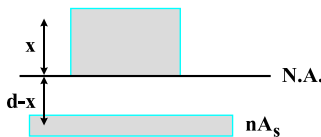
۲- گزینه «۳» لنگر خمشی در فاصله بین دو تکیه‌گاه ثابت بوده بنابراین شعاع انحنا در این محدوده ثابت است.

$$\delta = \rho - OH = \rho - y \Rightarrow \delta = \rho - \sqrt{\rho^2 - \frac{L^2}{4}} \Rightarrow \delta = \rho - \frac{1}{2} \sqrt{4\rho^2 - L^2}$$

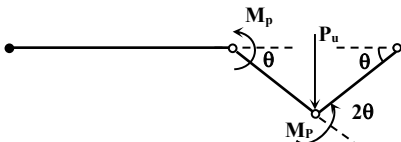
۳- گزینه «۲» حداکثر تنش در میلگردهای فولادی و بتن تقویت شده به ترتیب برابر است با:

$$\sigma_s = n \frac{M(d-x)}{I} ; \quad \sigma_c = \frac{Mx}{I}$$

$$\Rightarrow \frac{\sigma_s}{\sigma_c} = \frac{n(d-x)}{x} = n \frac{d}{x} - 1 = \frac{E_s d}{E_c x} - 1 \Rightarrow \frac{d}{x} = 1 + \frac{E_c \sigma_s}{E_s \sigma_c} \Rightarrow x = \frac{d}{1 + \frac{E_c \sigma_s}{E_s \sigma_c}}$$

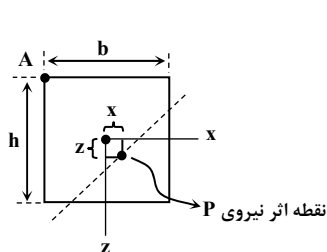

۴- گزینه «۲» تیر نامعین از درجه یک می‌باشد و برای ناپایداریش ایجاد دو مفصل پلاستیک لازم است، دو مفصل در نقاط B و D که دارای ماکزیمم لنگر خمشی می‌باشند اتفاق می‌افتد.

$$P_u \times \frac{L}{2} \theta = M_p \times 2\theta + M_p \times \theta \Rightarrow P_u = \frac{\epsilon M_p}{L}$$

۵- گزینه «۳» در صورتی که نقطه اثر نیروی P با مبداء مختصات فواصل x, y داشته باشد آنگاه تنش در نقطه A مساوی است با:

$$\sigma_A = -\frac{P}{A} + \frac{(Px) \frac{b}{2}}{\frac{1}{12} b^3 h} + \frac{(Pz) \frac{h}{2}}{\frac{1}{12} h^3 b} = 0$$

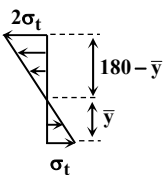
$$\Rightarrow \frac{1}{bh} = \frac{\epsilon x}{hb^2} + \frac{\epsilon z}{bh^2} \Rightarrow \frac{1}{\epsilon} = \frac{x}{b} + \frac{z}{h} \xrightarrow{b=h} x+z = \frac{b}{\epsilon}$$

توجه شود که تنش ناشی از لنگر خمشی در نقطه A از طریق قاعده دست راست تعیین علامت شده است.

۶- گزینه «۱» از توزیع تنش‌ها و با استفاده از قانون تشابه مثلث‌ها می‌توان نوشت:

$$\frac{180 - \bar{y}}{\bar{y}} = \frac{2\sigma_t}{\sigma_t} \Rightarrow 180 - \bar{y} = 2\bar{y} \Rightarrow 3\bar{y} = 180 \Rightarrow \bar{y} = 60 \text{ cm}$$

$$\bar{y} = \frac{\sum A_i y_i}{\sum A_i} \Rightarrow \bar{y} = 60 = \frac{180 \times b \times 90 - 162 \times 18 \left(16 + \frac{162}{2}\right)}{180b - 162 \times 18} \Rightarrow b \approx 20 \text{ cm}$$

۷- گزینه «۱» لنگر خمشی در تکیه‌گاه سمت چپ ماکزیمم می‌شود و مقدار آن مساوی است با:

$$M_{\max} = F \times 100 = 100F \text{ kg.cm}$$

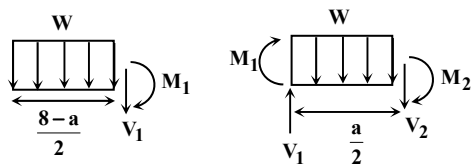
$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{6M}{Ah} = \frac{6 \times 100F}{(20 \times 12) \times 20} = 0.125F$$

چون ماکزیمم تنش کششی کوچکتر است، بنابراین برای محاسبه نیروی مجاز F از مقدار آن استفاده می‌شود.

$$0.125F = 40 \Rightarrow F = 320 \text{ kg}$$

۸- گزینه «۴» در صورتی لنگر خمشی ماکزیمم در تیر در حد ممکن کوچک خواهد بود که لنگر خمشی منفی در تکیه‌گاه مساوی لنگر خمشی مثبت در وسط تیر باشد. با برش زدن در روی تکیه‌گاه A و در وسط تیر و نوشتن معادله گشتاور، لنگر داخلی در تکیه‌گاه و وسط تیر بدست می‌آید، توجه شود که

لنگر ناشی از بار گسترده w در تیر یکسر گیردار به طول L برابر $\frac{wL^2}{2}$ می‌باشد:

$$M_1 \text{ در تکیه‌گاه } A = \frac{w(\frac{\lambda-a}{2})^2}{2} = \frac{w(\lambda-a)^2}{8}$$

در بارگذاری متقارن نیروی برشی در وسط تیر مساوی صفر است بنابراین $V_2 = 0$:

$$M_r \text{ در وسط تیر} = \frac{w(\frac{a}{2})^2}{2} - M_1 = \frac{wa^2}{8} - \frac{w(\lambda-a)^2}{8}$$

$$M_1 = M_r \Rightarrow \frac{w(\lambda-a)^2}{8} = \frac{wa^2}{8} - \frac{w(\lambda-a)^2}{8} \Rightarrow \frac{w(\lambda-a)^2}{4} = \frac{wa^2}{8}$$

$$\Rightarrow (\lambda-a)^2 = \frac{a^2}{2} \Rightarrow \lambda-a = \frac{a}{\sqrt{2}} \Rightarrow a(1 + \frac{1}{\sqrt{2}}) = \lambda \Rightarrow a = 4/7 \text{ m}$$

۹- گزینه «۱» برای تهیه تیری با بالاترین مقاومت خمشی کافی است مدول مقطع تیر ماکزیمم باشد.

$$S = \frac{I}{C} = \frac{\frac{bh^3}{12}}{\frac{h}{2}} = \frac{bh^2}{6} = \frac{b}{6}(d^2 - b^2) = \frac{bd^2}{6} - \frac{b^3}{6} \Rightarrow \frac{ds}{db} = 0 \Rightarrow \frac{d^2}{6} - \frac{b^2}{6} = 0 \Rightarrow b = \frac{d}{\sqrt{3}}$$

$$\frac{1}{\rho_y} = \frac{M_y}{EI}$$

۱۰- گزینه «۲» رابطه‌ی بین M_y و ρ_y در آغاز تسلیم به صورت مقابل می‌باشد:

در محدوده‌ی الاستیک پلاستیک رابطه‌ی بین M و M_y به صورت زیر می‌باشد:

$$M = \frac{3}{2}M_y(1 - \frac{1}{3}\frac{\rho^2}{\rho_y^2}) \Rightarrow 1/25M_y = \frac{3}{2}M_y(1 - \frac{1}{3}\frac{\rho^2}{\rho_y^2}) \Rightarrow \frac{5 \times 2}{4 \times 3} = 1 - \frac{1}{3}\frac{\rho^2}{\rho_y^2} \Rightarrow (\frac{\rho}{\rho_y})^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\rho}{\rho_y} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۱۱- گزینه «۲» گشتاور پلاستیک M_p برابر حاصل ضرب مدول پلاستیک در تنش تسلیم است.

$$M_p = \sigma_y Z = \sigma_y \sum A_i \bar{y}_i = 2400(0/3 \times 0/1 \times 0/05 + 0/3 \times 0/1 \times 0/15) \Rightarrow M_p = 14/4 \text{ kg.m}$$

۱۲- گزینه «۱» اگر E_t را به عنوان مدول مبنا در نظر گرفته و n را برابر $\frac{E_c}{E_t}$ تعریف نماییم خواهیم داشت:

$$(\sum Q_i)_{N.A.} = 0 \Rightarrow (nbx) \frac{x}{2} - b(h-x) \frac{h-x}{2} = 0 \Rightarrow nx^2 = (h-x)^2 \Rightarrow x = \frac{h}{\sqrt{n+1}} \Rightarrow h-x = \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1}} h$$

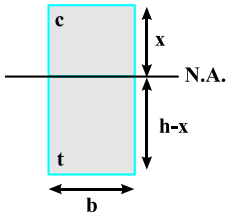
و اما ممان اینرسی مقطع تبدیل یافته حول تار خنثی برابر است با:

$$I_t = n \left(\frac{bx^3}{3} \right) + \frac{b(h-x)^3}{3} = \left[\frac{n}{3} \left(\frac{1}{\sqrt{n+1}} \right)^3 + \left(\frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1}} \right)^3 \right] bh^3 \Rightarrow I_t = \frac{1}{3} \frac{n}{(\sqrt{n+1})^2} bh^3$$

از طرفی شعاع انحنای تیر برابر است با:

$$\frac{1}{\rho} = \frac{M}{E_t I_t} = \frac{M}{E_r I} \Rightarrow E_r = \frac{E_t I_t}{I}$$

در رابطه‌ی بالا $I = \frac{bh^3}{12}$ می‌باشد.

$$E_r = \frac{12}{bh^3} E_t \frac{n}{3(\sqrt{n+1})^2} bh^3 = \frac{4E_t E_c}{E_t (\sqrt{\frac{E_c}{E_t} + 1})^2} = \frac{4E_t E_c}{(\sqrt{E_c} + \sqrt{E_t})^2}$$

$$\rho = \frac{4E_t E_c}{(\sqrt{E_t} + \sqrt{E_c})^2} \frac{I}{M}$$

در نهایت شعاع انحنای تیر برابر است با:

۱۳- گزینه «۲» در ابتدا حداکثر لنگر خمشی در تیر محاسبه می‌شود. M_{max} در وسط تیر برابر است با:

$$M_{max} = \frac{q_0 L}{2} \times L - \frac{q_0 L}{2} \times \frac{2L}{3} = \frac{q_0 L^2}{6}$$

$$\sigma_{max} = \frac{M_{max} C}{I} = \frac{6M_{max}}{Ah} = \frac{6 \frac{q_0 L^2}{6}}{a^3} = \frac{q_0 L^2}{a^3} = \frac{100 q_0}{a}$$

اکنون مقدار تنش خمشی ماکزیمم برابر است با:

۱۴- گزینه «۳»

$$\left. \begin{aligned} \sigma = \frac{My}{I} \text{ از طرفی} \\ M = P(L-z) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sigma = \frac{P(L-z)y}{\frac{\pi}{4} R^4} \quad (1)$$

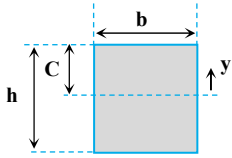
$$\sigma = k(L-z)y \quad (2) \xrightarrow{(2), (1)} k = \frac{4}{\pi} \frac{P}{R^4}$$

۱۵- گزینه «۴»

$$\left\{ \begin{aligned} S_I &= \frac{I_1}{C_1} = \frac{\frac{a^4}{12}}{\frac{a}{2}} = \frac{a^3}{6} \\ S_{II} &= \frac{I_2}{C_2} = \frac{\frac{1}{12} [a \times a^3]}{a} = \frac{a^3}{6} \end{aligned} \right. \Rightarrow S_I = S_{II}$$

۱۶- گزینه «۳» k برای لوله جدار نازک برابر $\frac{4}{\pi}$ می‌باشد.

۱۷- گزینه «۱»

$$\varepsilon = \frac{y}{\rho} \quad ; \quad \varepsilon = k\sigma^n \Rightarrow \sigma = \left(\frac{\varepsilon}{k}\right)^{\frac{1}{n}} = \left(\frac{y}{\rho k}\right)^{\frac{1}{n}}$$

$$M = \int ydF = \int y\sigma dA = \int_0^C y \left(\frac{y}{\rho k}\right)^{\frac{1}{n}} (b dy) \Rightarrow M = \frac{\gamma n b}{\gamma n + 1} \frac{C^{\gamma + \frac{1}{n}}}{(\rho k)^{\frac{1}{n}}} = \frac{\gamma n b}{\gamma n + 1} C^{\gamma} \times \left(\frac{C}{\rho k}\right)^{\frac{1}{n}} = \frac{\gamma n b C^{\gamma}}{\gamma n + 1} \sigma_{\max}$$

$$\Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{\gamma n + 1}{\gamma n} \frac{M}{b C^{\gamma}} \quad (1) \quad ; \quad I = \frac{b h^{\gamma}}{\gamma + 1} = \frac{b}{\gamma + 1} \times (\gamma C)^{\gamma} = \frac{\gamma}{\gamma + 1} b C^{\gamma} \Rightarrow b C^{\gamma} = \frac{\gamma}{\gamma + 1} \frac{I}{C} \xrightarrow{(1)} \sigma_{\max} = \frac{\gamma n + 1}{\gamma n} \times \frac{M}{\frac{\gamma}{\gamma + 1} \frac{I}{C}}$$

$$\Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{\gamma n + 1}{\gamma n} \frac{M C}{I}$$

۱۸- گزینه «۳» حتی اگر رابطه تنش و کرنش غیرخطی باشد، اما باز هم رابطه کرنش و شعاع انحناء همواره مساوی $\varepsilon = \frac{C}{\rho}$ است.

$$\left. \begin{array}{l} \sigma_1 = E\varepsilon_1^{\gamma} = E \frac{C^{\gamma}}{\rho_1^{\gamma}} \\ \sigma_2 = E\varepsilon_2^{\gamma} = E \frac{C^{\gamma}}{\rho_2^{\gamma}} \end{array} \right\} \Rightarrow \sigma = \sigma_1 + \sigma_2 \Rightarrow E \frac{C^{\gamma}}{\rho^{\gamma}} = E \frac{C^{\gamma}}{\rho_1^{\gamma}} + E \frac{C^{\gamma}}{\rho_2^{\gamma}} \Rightarrow \frac{1}{\rho^{\gamma}} = \frac{1}{\rho_1^{\gamma}} + \frac{1}{\rho_2^{\gamma}} \Rightarrow \rho = \frac{\gamma}{\gamma + 1} m$$

۱۹- گزینه «۲» در صورتی که ω وزن در واحد طول باشد، آنگاه لنگر خمشی در تیر متناسب با ωL^2 است. از طرفی وزن واحد طول متناسب با سطح مقطع تیر بوده، اگر تمامی ابعاد سطح مقطع α برابر شود، آنگاه تغییرات ω متناسب با α^2 خواهد بود، بنابراین:

$$\frac{\sigma_2}{\sigma_1} = \frac{M_2}{M_1} \times \frac{C_2}{C_1} \times \frac{I_1}{I_2} = \frac{\omega_2}{\omega_1} \times \frac{L_2^2}{L_1^2} \times \frac{C_2}{C_1} \times \frac{I_1}{I_2} = \alpha^2 \times \alpha^2 \times \alpha \times \frac{1}{\alpha^4} = \alpha$$

۲۰- گزینه «۲» اگر وزن کل تیر مساوی W در نظر گرفته شود، آنگاه:

$$h_1 = \frac{h}{\gamma} \quad , \quad w = \gamma V \quad , \quad V = \frac{1}{\gamma} AL \quad , \quad W = \frac{1}{\gamma} \times h t \times L \quad , \quad W_{b-b} \text{ سمت راست} = \frac{1}{\gamma} h_1 t \times \frac{L}{\gamma} = \frac{1}{\gamma} \times \left(\frac{h}{\gamma}\right) t \times \frac{L}{\gamma} = \frac{W}{\gamma^2}$$

وزن سمت راست مقطع $b-b$ مساوی یک چهارم وزن کل میله است به دلیل آن که مساحت مقطع سمت راست $b-b$ یک چهارم مساحت کل مثلث است.

$$M_{b-b} = \frac{W}{\gamma} \times \frac{L/\gamma}{\gamma} = \frac{WL}{\gamma^2}$$

در نتیجه:

$$S = \frac{I}{C} = \frac{1}{\gamma} Ah$$

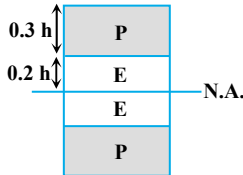
اگر t عرض مقطع در طول تیر باشد، آنگاه:

$$\left. \begin{array}{l} (\sigma_{\max})_{a-a} = \frac{M_{a-a}}{S_{a-a}} = \frac{\frac{WL}{\gamma}}{\frac{t h^{\gamma}}{\gamma}} = \frac{\gamma WL}{t h^{\gamma}} \\ (\sigma_{\max})_{b-b} = \frac{M_{b-b}}{S_{b-b}} = \frac{\frac{WL}{\gamma^2}}{\frac{t}{\gamma} \left(\frac{h}{\gamma}\right)^{\gamma}} = \frac{WL}{t h^{\gamma}} \end{array} \right\} \Rightarrow (\sigma_{\max})_{a-a} = \gamma (\sigma_{\max})_{b-b}$$

۲۱- گزینه «۳» تغییر طول تار فوقانی تیر با استفاده از کرنش طولی در طول تار فوقانی به دست می‌آید:

$$\delta = \int \varepsilon_x dx = \int \frac{\sigma_x}{E} dx = \int \frac{MC}{EI} dx = \frac{C}{EI} \int M dx = \frac{a}{E} \int_0^L \frac{Wx^2}{2} dx = \frac{a}{E} \times \frac{W}{2} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^L = \frac{WL^3}{E} = \frac{1000W}{E}$$

۲۲- گزینه «۴» چون ۶۰ درصد مقطع پلاستیک شده است، بنابراین ۴۰ درصد آن هنوز الاستیک می‌باشد به عبارت دیگر به اندازه $0.4h$ از ارتفاع همچنان در ناحیه الاستیک قرار دارد. بنابراین:

شعاع هسته الاستیک $y_y = 0.2h$

$$\varepsilon_y = \frac{y_y}{\rho} \Rightarrow \rho = \frac{y_y}{\varepsilon_y} \quad \left. \begin{array}{l} \varepsilon_y = \frac{\sigma_y}{E} \end{array} \right\} \Rightarrow \rho = \frac{0.2hE}{\sigma_y}$$

$$\frac{\sigma_{\max 2}}{\sigma_{\max 1}} = \frac{n \frac{Mh_2}{I}}{\frac{Mh_1}{I}} = n \frac{h_2}{h_1} \quad (1) \quad \left(n = \frac{E_2}{E_1} \right)$$

۲۳- گزینه «۲»

تار خنثی از مرکز سطح مقطع گسترش یافته می‌گذرد، در نتیجه گشتاور اول سطح حول تار خنثی باید مساوی صفر باشد. چون در صورت مسئله اشاره شده است که محور خنثی بر فصل مشترک منطبق است، بنابراین می‌توان نوشت:

$$nA_2 \bar{y}_2 = A_1 \bar{y}_1 \Rightarrow n(bh_2) \frac{h_2}{2} = bh_1 \times \frac{h_1}{2} \Rightarrow nh_2^2 = h_1^2 \Rightarrow \frac{h_2}{h_1} = \frac{1}{\sqrt{n}} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{\sigma_{\max 2}}{\sigma_{\max 1}} = \frac{h_1^2}{h_2^2} \times \frac{h_2}{h_1} = \frac{h_1}{h_2} = \sqrt{n} = \sqrt{\frac{E_2}{E_1}}$$

۲۴- گزینه «۲» تار خنثی در حالت پلاستیک کامل از موقعیتی عبور می‌کند که سطح مقطع کل را به دو مساحت مساوی تفکیک نماید. در این مسئله محل اتصال دو مقطع مستطیل محل عبور تار خنثی است. از طرفی:

$$M_P = \sigma_y \sum Q_i \Rightarrow M_P = \sigma_y (A_1 \bar{y}_1 + A_2 \bar{y}_2) \\ \Rightarrow M_P = \sigma_y bh \left(\frac{b}{2} + \frac{h}{2} \right) = \frac{bh}{2} \sigma_y (b+h)$$

۲۵- گزینه «۳» اگر تیغه‌ها به هم چسبانیده شوند آنگاه در هر دو حالت تیری واحد تشکیل می‌دهند. از طرفی مقاومت خمشی در آن مقطعی بالاتر است

$$\frac{S_2}{S_1} = \frac{I_2}{I_1} \times \frac{C_1}{C_2} = \frac{I_2}{I_1} \times 1 = \frac{I_2}{I_1} \quad ; \quad I_2 = \left[\frac{1}{12} \times \frac{b}{5} \times b^3 \right] \times 5 = \frac{b^4}{12}$$

که مدول مقطع بزرگ‌تری داشته باشد.

برای محاسبه ممان اینرسی مقطع (۱) حول تار خنثی باید ابتدا ممان اینرسی هر یک از تیغه‌های فولادی حول محور مرکزیش محاسبه شده سپس با استفاده از قضیه انتقال به تار خنثی انتقال داده شود.

$$I_1 = \frac{1}{12} \times b \times \left(\frac{b}{5} \right)^3 + 2 \left[\frac{1}{12} \times b \left(\frac{b}{5} \right)^3 + \frac{b^2}{5} \times \left(\frac{b}{5} \right)^2 \right] + 2 \left[\frac{1}{12} \times b \left(\frac{b}{5} \right)^3 + \frac{b^2}{5} \times \left(\frac{2b}{5} \right)^2 \right] \Rightarrow I_1 = \frac{b^4}{12} \quad , \quad \frac{S_2}{S_1} = 1$$

اما اگر تیغه‌ها به هم چسبانده نباشند، هر یک از تیغه‌ها به صورت یک تیر جداگانه در نظر گرفته می‌شود و بنابراین کافی است ممان اینرسی مقطع هر تیر حول محور مرکزیش محاسبه شده و نتیجه آن در ضریب ۵ ضرب شود. در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\frac{S_2}{S_1} = \frac{I_2}{I_1} \times \frac{C_1}{C_2} = \frac{5 \times \frac{1}{12} \times \frac{b}{5} \times b^3}{5 \times \frac{1}{12} \times b \times \left(\frac{b}{5} \right)^3} \times \frac{10}{\frac{b}{2}} \Rightarrow \frac{S_2}{S_1} = \frac{1}{5} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{25}$$